

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Crèdits	1.36 presencials (34 hores) 3.64 no presencials (91 hores) 5 totals (125 hores).
Grup	Grup 1, AN(Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Antonia Soberats Sagreras	19:00h	21:00h	Dimecres	10/10/2012	06/02/2013	aula classe

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Biologia i Geologia)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura *Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia*, conforma, juntament amb les assignatures *Disseny i Desenvolupament Curricular* i *Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i Aprenentatge* el mòdul de didàctica específica de l'àrea, són complementàries i la seva finalitat és possibilitar que l'alumne tenguí els coneixements i les habilitats necessaris per desenvolupar la seva tasca en realitzar les pràctiques en centres docents.

L'avaluació és un factor clau en tot el procés d'ensenyament-aprenentatge, condiciona què i com s'enseny i què i com aprenen els nostres alumnes. S'avaluen els aprenentatges però també els recursos, la metodologia, la pròpia avaluació i el sistema educatiu. Formar-se i investigar tot el possible sobre l'avaluació en un context canviant on la tecnologia, el paper del professor i de l'alumne es troben en constant revisió és un deure del futur docent.

Els objectius de l'assignatura són:

1. Dominar el cos de coneixements didàctics existent entorn dels processos d'avaluació
2. Conèixer la normativa i organització institucional de l'avaluació en el sistema educatiu.
3. Conèixer les funcions de l'avaluació en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la biologia i geologia.
4. Comprendre els diferents tipus d'avaluació i saber utilitzar de forma adequada els diferents mètodes i instruments d'avaluació.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

5. Analitzar críticament els models didàctics i d'avaluació que s'utilitzen dins la matèria de biologia i geologia i adquirir una actitud investigadora sobre la pròpia tasca i coneixements per iniciar-se en la investigació i la innovació educativa.

Requisits

No hi ha més requisits que els que exigeix el Màster.

Competències

La competència s'enten com a la capacitat posada en acció, l'objectiu general d'aquesta assignatura és promoure la competència professional necessària per tal de que l'alumnat esdevengui un professional reflexiu, amb capacitat de prendre decisions sobre el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Específiques

1. Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada en el centre..
2. Buscar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat..
3. Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que consideren la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les seves diferents característiques personals i col·lectives..
4. Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre i utilitzar l'avaluació com un instrument de regulació de l'ensenyament i de l'aprenentatge..
5. Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent..

Genèriques

1. Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, tenint en compte el nivell i la formació prèvia dels estudiants així com la seva orientació tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre..
2. Concretar el currículum al centre docent on s'ha d'impartir participant en la seva planificació col·lectiva; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants..
3. Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat d'aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal..
4. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessaris per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i afrontar problemes de disciplina i resolució de conflictes..

Continguts

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Continguts temàtics

1. Concepte, objectius i funcions
Què entenem per avaluar?
Què pretenem quan avaluem? L'ètica de l'avaluació.
2. El marc normatiu i legal
Els referents de l'avaluació: els objectius i les competències bàsiques.
Els criteris d'avaluació. Els criteris de promoció i titulació.
Les sessions d'avaluació. Els informes d'avaluació.
3. Les avaluacions externes: les avaluacions de diagnòstic, el model PISA.
4. L'avaluació del procés d'ensenyament i dels aprenentatges de l'alumnat
Qui avalua? Autoavaluació, heteroavaluació, coavaluació.
Quan avaluem? Avaluació inicial o diagnòstica, avaluació formativa i formadora, avaluació final, de resultats o sumativa.
Com avaluem? Mètodes i instruments d'avaluació.
Què avaluem? Criteris d'avaluació i indicadors d'avaluació. Criteris de qualificació.
5. Mètodes i instruments d'avaluació
De diagnosi i de comunicació d'objectius.
De planificació de l'acció i regulació de l'aprenentatge.
De la percepció dels criteris d'avaluació.
Dels resultats dels aprenentatges.
6. L'atenció a la diversitat en l'avaluació
El disseny d'activitats d'avaluació amb atenció als distints nivells i ritmes d'aprenentatge. Els contractes de treball.
El disseny del pla de recuperació dels aprenentatges no assolits.
7. L'avaluació del procés d'ensenyament.
8. L'avaluació de la pràctica docent. L'autoavaluació i la coavaluació del professorat

Metodologia docent

Es pretén que l'ensenyament respongui a les exigències d'un aprenentatge significatiu, autònom i cooperatiu. El desenvolupament de cada tema partirà de la comunicació d'objectius amb la finalitat que aquests puguin ser compartits i assumits o modificats, si és necessari. Es consideraran les idees prèvies de l'alumnat i els seus interessos i expectatives. S'empraran metodologies expositiva i activa i participativa, basada en resolució de problemes i el treball per projectes: presentacions i exposicions de la professora, lectura, anàlisi i comentari de documents, tallers individuals i grupals, debats en petit i en gran grup, exposicions individuals i en grup. Es promouran el treball cooperatiu i els processos de reflexió i investigació, així com l'ús de les TIC com a eina de suport.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Desenvolupament dels continguts	Grup gran (G)	Desenvolupament dels continguts, segons la metodologia explicada a la introducció.
Seminaris i tallers	Disseny de l'avaluació d'una ud	Grup mitjà (M)	Elaboració dels criteris d'avaluació i qualificació, dels mètodes i dels instruments d'avaluació d'una ud, ben argumentats.
Classes pràctiques	Anàlisi de documents i elaboració de materials	Grup mitjà (M)	Anàlisi de documents i situacions reals d'avaluació. Redacció de criteris d'avaluació, indicadors d'avaluació, criteris de qualificació. Elaboració d'instruments d'avaluació.
Avaluació	Autoavaluació	Grup gran (G)	Reflexió personal sobre el grau d'assoliment dels objectius de l'assignatura i la competència professional adquirida.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Domini dels continguts de l'assignatura per poder dur a terme el treball pràctic. Lectura d'articles i recerca d'informació.
Estudi i treball autònom individual	Participació en debats i fòrums	Participació en debats i fòrums. Anàlisi i valoració crítica de documents.
Estudi i treball autònom individual	Portfoli	Elaboració de la carpeta personal d'aprenentatge o portfoli, recull de les activitats i reflexions realitzades al llarg de les classes pràctiques i de l'estudi i treball autònom.
Estudi i treball autònom en grup	Disseny de l'avaluació d'una ud	Elaboració dels criteris d'avaluació i qualificació i dels mètodes i instruments d'avaluació d'una unitat didàctica, ben argumentats. Elaboració de la presentació del treball fet per a la seva defensa i exposició final (15minuts)

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

La quantitat d'hores de treball presencial indicades en aquesta guia docent són les previstes al pla d'estudis. La distribució de volum de treball presencial proposada és orientativa, i només representa la planificació que ha fet la professora de l'assignatura, sense tenir en compte tots els imprevistos que poden sorgir durant el curs.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Pel que fa a la distribució de treball no presencial, és també orientativa i representa la distribució ideal planejada, però cada estudiant ha de trobar la distribució que més li convengui.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		34	1.36	27.2
Classes teòriques	Desenvolupament dels continguts	12	0.48	9.6
Seminaris i tallers	Disseny de l'avaluació d'una ud	10	0.4	8
Classes pràctiques	Anàlisi de documents i elaboració de materials	10	0.4	8
Avaluació	Autoavaluació	2	0.08	1.6
Activitats de treball no presencial		91	3.64	72.8
Estudi i treball autònom individual	Estudi	21	0.84	16.8
Estudi i treball autònom individual	Participació en debats i fòrums	10	0.4	8
Estudi i treball autònom individual	Portfoli	25	1	20
Estudi i treball autònom en grup	Disseny de l'avaluació d'una ud	35	1.4	28
Total		125	5	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

És imprescindible l'assistència a un 65% de les classes presencials, comptant cada sessió com a dues classes presencials d'una hora, per poder ser avaluat de l'assignatura.

Desenvolupament dels continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Desenvolupament dels continguts, segons la metodologia explicada a la introducció.
Criteris d'avaluació	Assistència a les classes teòriques. Interés demostrat en els continguts de les sessions.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Disseny de l'avaluació d'una ud

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Elaboració dels criteris d'avaluació i qualificació, dels mètodes i dels instruments d'avaluació d'una ud, ben argumentats.
Criteris d'avaluació	Participació, aportacions personals, capacitat d'organització del treball, responsabilitat en el compliment de les tasques encomenades, cooperació amb els membres del grup.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Anàlisi de documents i elaboració de materials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Anàlisi de documents i situacions reals d'avaluació. Redacció de criteris d'avaluació, indicadors d'avaluació, criteris de qualificació. Elaboració d'instruments d'avaluació.
Criteris d'avaluació	Realització de les activitats proposades. Participació en debats i discussions, argumentació adequada les idees.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Autoavaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (No recuperable)
Descripció	Reflexió personal sobre el grau d'assoliment dels objectius de l'assignatura i la competència professional adquirida.
Criteris d'avaluació	Capacitat de reflexió i autoavaluació de la feina feta i del grau d'aprenentatge assolit.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Participació en debats i fòrums

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Participació en debats i fòrums. Anàlisi i valoració crítica de documents.
Criteris d'avaluació	Participació a l'entorn virtual Moodle. Capacitat d'expressió de les idees, d'anàlisi, d'argumentació i de crítica. Es valorarà la correcció gramatical i ortogràfica.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Portfoli

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (Recuperable)
Descripció	Elaboració de la carpeta personal d'aprenentatge o portfoli, recull de les activitats i reflexions realitzades al llarg de les classes pràctiques i de l'estudi i treball autònom.
Criteris d'avaluació	Elaboració i presentació d'una carpeta d'aprenentatge completa, coherent i formalment correcta. Quantitat i qualitat de les proves i la capacitat de reflexió en el propi procés d'aprenentatge.

Percentatge de la qualificació final: 35% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Disseny de l'avaluació d'una ud

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Elaboració dels criteris d'avaluació i qualificació i dels mètodes i instruments d'avaluació d'una unitat didàctica, ben argumentats. Elaboració de la presentació del treball fet per a la seva defensa i exposició final (15minuts)
Criteris d'avaluació	Elaboració d'un projecte d'avaluació complet i ben argumentat d'una ud. Presentació i defensa del treball en grup.

Percentatge de la qualificació final: 35% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

CASTELLÓ, M. (coord.) (2009). La evaluación auténtica en enseñanza secundaria y universitaria: investigación e innovación. Colección INNOVA Universitat. Universitat Ramon Llull-Edebé.

GINÉ, N. y PARCERISA, A. (2000). Evaluación en la educación secundaria. Elementos para la reflexión y recursos para la práctica. Serie Didáctica/Diseño y desarrollo curricular. 153 Graó.

KLENOWSKI, V. (2007). Desarrollo de portafolios para el aprendizaje y la evaluación. Narcea. 3ª edición.

MATEO, J. (2000). La evaluación educativa, su práctica y otras metáforas. Cuadernos de educación 33. ICE Universitat de Barcelona-Editorial Horsori.

MONEREO, C. (Coord.) (2000). Estrategias de aprendizaje. Visor.

MONEREO, C. (coord.) (2009). Pisa como excusa. Repensar la evaluación para cambiar la enseñanza. Crítica i fundamentos, 24. Graó.

NIEDA, J.; CAÑAS, A. i MARTÍN-DÍAZ, M.J. (2004). Actividades para evaluar ciencias en secundaria. Col. Aprendizaje, 145. Cátedra UNESCO de Educación Científica para América Latina y El Caribe.

ONTORIA, A. et al. (1992). Mapas conceptuales. Una técnica para aprender. Narcea.

PRZESMYCKI, H. (2000). La pedagogía de contrato. El contrato didáctico en la educación. Biblioteca de Aula 146. Serie Metodología y Recursos. Graó.

SANMARTÍ, N. (coord.) (2003). Aprender ciències. Tot aprenent a escriure ciències. Sèrie Rosa Sensat. Llibres a l'abast. Edicions 62.

SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Colección ideas clave, 1. Graó.

SANMARTÍ, N. (2009). Didáctica de las ciencias en la educación secundaria obligatoria. Didáctica de las Ciencias Experimentales, 2. Síntesis Educación.

SANMARTÍ, N. (2010). Avaluar per aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències. A http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/file.php?file=docs/primaria/orientacions/avaluar_per_aprendre.pdf.

SANTOS, M.A. (2003). Una flecha en la diana. La evaluación como aprendizaje. Narcea.

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

- Recursos i materials de biologia i geologia:

<http://cbib.caib.es>
<http://ieduca.caib.es/>
<http://www.cnice.mecd.es/recursos/index.html>
<http://bibliotecadigital.ilce.edu.mx/sites/ciencia/menu.htm>
<http://www.upv.es/jugaryaprender/cienciasnaturales/simumendel.htm#me>
<http://www.physiologyeducation.org/>
<http://www.edu365.cat/>
<http://www.menorcaweb.net/cnaturals/portada/apunts.htm>
http://weib.caib.es/Recursos/contingut_rec_.htm
<http://www.xtec.cat/>
<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/manuelperez/curso0405/udanatomia/digestivo/entrada/entrada.htm>
<http://curriculum.bsd405.org/C5/C10/Part%201%20Nervous%20System/default.aspx>
<http://www.educaweb.com/esp/servicios/monografico/saludenlaescuela2006/>
<http://mediambient.gencat.cat/cat/inici.jsp>
<http://www.aula2005.com/indexcat.htm>
http://www.recercaenaccio.cat/agaur_reac/AppJava/ca/experiment/090611-experiments-senz.jsp

- Proves d'avaluació de competències

<http://iaqse.caib.es/>
<http://www.institutodeevaluacion.mec.es/>
<http://www.ediagnostikoak.net/ediag/cas/indexcas.htm>
http://www.juntadeandalucia.es/educacion/nav/contenido.jsp?pag=/Contenidos/OEE/evaluacion/2007_10_25_notaprensa
<http://www.redes-cepalcala.org/inspector/PED/INDICE-PED.htm#PED>
<http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/icec/scripts/default.asp?IdSitio=8&Cont=68>
[http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=9452&IDTIPO=100&RASTRO=c813\\$m5214,9451](http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=9452&IDTIPO=100&RASTRO=c813$m5214,9451)
[http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=14833&IDTIPO=100&RASTRO=c813\\$m5214,9451,14830](http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=14833&IDTIPO=100&RASTRO=c813$m5214,9451,14830)
http://www.educastur.es/index.php?option=com_content&task=view&id=1836&Itemid=167
http://www.educastur.es/index.php?option=com_content&task=category&ionid=1&id=312&Itemid=167
<http://www.educacion.navarra.es/portal/Informacion+de+Interes/Evaluacion>
<http://ccbb-equipos2.blogspot.com/>
<http://timss.bc.edu/>
http://www.oecd.org/document/2/0,3343,en_32252351_32236191_39718850_1_1_1_1,00.html

Altres recursos

- Revistes

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	D
Idioma	Català

Alambique

Enseñanza de las ciencias

Cuadernos de Pedagogía

Aula de innovación educativa

Enseñanza de las Ciencias de la Tierra

Investigación en la Escuela.

Revista electrónica de enseñanza de las ciencias <http://www.saum.uvigo.es/reec/index.htm>

EUREKA <http://www.apac-eureka.org/>

